ΑΘΗΝΑΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΤΗΣ ΤΑΓΓΕΡΗΣ

Τὸ Διεθνὲς Συνδικάτον ὅπερ ἱδρύθη διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ταγγέρης τοῦ Μαρόκου, συνέλθε πρὸ τινων ἡμερῶν καὶ ἐξήτασε τὴν Ἐκθεσιν τοῦ κ. Σωρὲν εἰς ἣν περιλαμβάνονται τὰ οἰκονομικὰ αἰτήματα τῆς Ταγγέρης, ἅτινα θὰ ἀποδυνδεῖσι πρὸς τοὺς ἐν Μαδρίτῃ συνεδριάσαντας Γάλλον, Ἰσπανὸν καὶ Ἄγγλον ἀπεσταλμένους ὅτως ἀφοῦ ἀποφασισθῶσι περὶ τοῦ πολιτεύματος ὅπερ θὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν τῇ πόλει τῆς Ταγγέρης.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΠΕΜΠΤΗ, 28 Φεβρουαρίου

Ἀπόδυσις αὐστριακῶν ἐφεδρειῶν

ΒΙΕΝΝΗ (Ἀθηναϊκόν).—Ἡ στρατιωτικὴ ἀρχὴ «Ρούδολφος» ἀγγέλλει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐθησιόεσε διατάγματα περὶ ἀπολύσεως τῶν ἐφεδρῶν. Τὰ διατάγματα ταῦτα συνυφίζονται εἰς τὰ ἑξῆς:

«Ἀπαντες οἱ ἐφεδροὶ τῆς ἡλικίας τοῦ 1908, μὴ συμπεριλαμβανομένων τοῦ Ἰσπικοῦ οἱ διατελοῦντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου μέχρι τοῦ 14ου στρατιωτικοῦ σώματος μετακίθενται εἰς τὴν μὴ ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἰππικόν, οἱ διοικηταὶ τῶν συνταγμάτων δύνανται νὰ παρατείνωσιν εἰς τὴν μὴ ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν τοὺς ἐφεδροὺς τῆς κλάσεως 1908 ἐφ' ὅσον ἐπιτρέψουν αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἡ συντήρησις τῶν ἵππων καὶ λοιπά».

Ἐπίσημον αὐθεντικὸν ἀνακοινωθέν

ΒΙΕΝΝΗ (Ἀθηναϊκόν).—Ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν ἀναφέρει ὅτι τὸ τηλεγραφικὸν πρακτορεῖον τῆς Πετρουπόλεως ἐθησιόεσε χθὲς ὡς συμπλήρωμα τοῦ ἀπὸ τῆς Αὐστριακῆς καὶ Ρωσικῆς Κυβερνήσεως κατόπιν σιωπυνίας δημοσιεύθέν ἀνακοινωθέντος, πρόσθετον τινα πορισμόν. Ἡ σιωπὴ ἀφορᾷ τὴν περικοπὴ ταύτης μὴ συμπεριληφθεῖσης εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐν συμφώνῳ δημοσιευθὲν ὑπὸ τῶν δύο Κυβερνήσεων λείψανον τοῦ ἀνακοινωθέντος. Ἐθεωρήθη ἐν μέρει τῆς αὐστριακῆς Κυβερνήσεως περίεργη προσθήκη, καθόσον ἡ πολιτικὴ μὴ παρεῖη πρὸς τοὺς μεσιμβρινοὺς γείτονάς μας ὑπηρφεσίθη μόνον λόγῳ τῶν ἀναφυσικῶν διαφορῶν ἐν τῇ παρούσῃ κατοστάσει. Πρὸς τοῦτο ἐρωτήσεων νὰ ἀπορηγήσωμεν τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Μπέρχτολδ γενομένην ὑπὸ παρελθόντα Νοέμβριον ἀνακοίνωσιν πρὸς τὰς αὐστρουγρικὰς ἐπιτροπὰς, ὅτι ἡ μονοχρία εἶτε διατεθειμένη νὰ καλλιεργήσῃ καὶ σαγνόσῃ φιλικὰς σχέσεις πρὸς τὰ Βαλκανικὰ Κράτη.

Ὁ Χανὲκ παρὰ τῷ Γκρέϊ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ (Ἀθηναϊκόν).— Ὁ πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Χανὲκ ἐπεσκέφθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τὸν Σὲρ Ἔδουαρδ Γκρέϊ.

Διορισμὸς τοῦ Ταχεὶν βὲκ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ (Ἀθηναϊκόν).—Ὁ Ταχεὶν βὲκ διορίσθη βαλὴς τῆς Προύσης συνεπείᾳ τῆς διαμαρτυρίας τῆς Ρωσσίας διὰ τὴν ἐρευνων τὴν γενομένην εἰς τὴν ἐν Κωνιαδὲκι πρεσβεῖαν τῆς Σερβίας.

Οἱ βουλγαροὶ εἰς Ἐλλάδα

ΣΟΦΙΑ (Ἀθηναϊκόν).—Ἐθεάσθη βαθύγαιος ἐκ Σλιβνίτσας Μαλκὲν φθόνου ταύτην τὴν ἑσπέραν ἐνταῦθα, ὅπως ἐπιμείνωσι παρὰ τῇ Κυβερνήσει, ἵνα μὴ συναινέσῃ εἰς τὴν παραχώρησιν τῆς χώρας ταύτης εἰς τὴν Ρουμανίαν.

Ἡ αὐστρορωσσικὴ συμφωνία

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ (Ἀθηναϊκόν).—Ἡ αὐστρορωσσικὴ συμφωνία παρέχει καλὴν ἐντύπωσιν.

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Ἀνατολικαὶ ἀποστολαὶ

Συνεπεῖ καταγγελίας τῆς ἐν Κωνιαδὲκι Γαλλικῆς προξενείας, ἡ Εἰσαγγελία τῶν Παρισίων ἀνέθεσεν εἰς τακτικὸν ἀνακριτὴν νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις ἐνάντιον τῶν μελῶν μιᾶς μαύρης συμμορίας, ἥτινα ἐνεργοῦσιν ἐν Κωνιαδὲκι καὶ διέπραξαν μεγάλας ἀπάτας εἰς βάρος βιομηχάνων τῶν Παρισίων, τῆς Λυόνης, τῆς Λιμόνος, τῆς Τουρκουὰν, τῆς Μαξιμὲ, τῆς Περιγκὲ, τῆς Ὀρλεὰνς, τῆς Βορδῶ, τῆς Γκρὲ, τῆς Κωνσταντὶν κτλ.

Αὐτοκαλούμενοι ἐξαγωγεῖς οἱ τυχοδιῶκται οὗτοι ἀπέστελλαν ἐκ Τουρκίας δείγματα ἐκλεκτῶν προϊόντων τὰ ὁποῖα ἐνελάμβανον τὰ πρωτεύοντα ὑπὸ κλοὺς ὄρους. Ἐλαυνόμενοι ὑπὸ τῶν πρωτόσεων τούτων οἱ ἔμποροι ἔκαμνον ἀγορὰς καὶ ἐδέχοντο τὰ πληρώσαντα 85 ο/ο ἐκ τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων ὰπὸ συναλλαγματικὰς ὄψους μετὰ τῆς φορτωτικῆς. Τὰ ὑφάσματα ἐφαίνετο ὅτι ἦσαν ἄλλα τὰ ἐλαττώματα τὰ ὁποῖα περιέχον ἦσαν κακῆς ποιότητος καὶ σχεδὸν ἄνευ ἀξίας.

των ἅτινα ἔχει ὁ στρατὸς τῶν σταυροφόρων, στεφούμενα καὶ χρυσᾶν ὅπως τὰ ἀρματοδιθῶμεν».

Ἡ πολεμικὴ ἀποζημίωσις

Ἡ «Ταυβὶρ Ἐρκιὰρ» πληροφορεῖται ὅτι ἡ ὑθωμ. Κυβέρνησις ἐπελήφθη τῆς ἐξετάσεως καὶ μελέτης ἀντιγράφου τινὸς τοῦ ὑπομνήματος, ὅπερ ἐξέδωκε τελευταίως τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Βουλγαρίας ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἀπαιτουμένης πολεμικῆς ἀποζημιώσεως.

ΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ

— Ἡ ἀπάντησις τῶν συμμάχων

ΣΟΦΙΑ, 28 Φεβρουαρίου ('Αθην.).— *Ἐπειδὴ εἰς τὸν συμμάχων ἐζήτησε τροποποιήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν, ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀπαντήσεως τῶν συμμάχων εἰς τὴν πρότασιν τῶν Δυνάμεων περὶ μεσολαβήσεως ἀνεβλήθη διὰ τὴν Παρασκευήν.*

— Συμφωνία Σερβίας καὶ Ἑλλάδος

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 28 Φεβρουαρίου ('Αθην.).— *Τηλεγραφοῦσιν ἐκ Ἀνιπόλεως πρὸς τὴν «Ἐξέλσιορ» ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Σερβία συνῆψαν συμφωνίαν σχετικὴν πρὸς τὰς σχέσεις των μετὰ τῆς Βουλγαρίας. Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Σερβία θὰ κρατήσωσιν εἰς τὴν κατοχήν των τὰ καταληφθέντα ὑπ' αὐτῶν ἐδάφη παρὰ τὰς προηγουμένας ὑποχρεώσεις.*

— Πιθανὴ πτῶσις τῆς Ἀδριανουπόλεως

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 Φεβρουαρίου ('Αθηναϊκόν).— *Κατὰ τηλεγράφημά τι ἐκ Σοφίας πιστεύεται ὅτι οἱ Βούλγαροι θὰ εἰσέλθωσι σήμερον ἐν Ἀδριανουπόλει.*

— Ἡ τύχη τῆς Σκόδρας

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 Φεβρουαρίου ('Αθηναϊκόν).— *Τὸ πρακτορεῖον Ἔβενεζερ πληροφορεῖται, ὅτι ἡ τύχη τῆς Σκόδρας θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῶν Δυνάμεων ἀναξαρτήσας ἐὰν ἡ πόλις πέσῃ ἢ ὄχι.*

— Πληροφορίαι σταλεῖσαι τῆς Ἀδριανουπόλεως

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, 23 Φεβρουαρίου ('Αθηναϊκόν).— *Διὰ ἀσυρματηλεγραφήματος Πλὴν δόσιμα τὴν διαταγὴν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν νὰ διαθέσῃ 10,000 λίρας πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τριῶν μηνῶν εἰς τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.*

ΠΩΣ ΕΠΕΣΕ ΤΟ ΜΠΙΖΑΝΙ

ΤΙ ΛΕΓΕΙ Ο ΜΕΡΑΡΧΟΣ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ

— Πῶς ἔδραδεν ὁ κ. Σαπουντζάκης

— Ἐν σχέσει τὸ ὁποῖον ἀδικᾶται ὁ Διάδοχος

— Αἱ 28 χιλ. τῆς ἐπιθέσεως τοῦ ἀριστεροῦ

ΠΟΙΟΣ Ο ΕΚΠΟΡΘΗΣΑΣ ΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Χθὲς ὁ ἡμέτερος πολεμικὸς ἀνταποκριτὴς ἐγένετο δεκτὸς παρὰ τῷ Μεράρχῳ κ. Μοσχοπούλῳ' μακρὰν δ' ὁ προσωνὴς ὑποστράτηγος ἔδωκεν αὐτῷ συνέντευξιν ἐπὶ τῶν ἐν γένει πολεμικῶν ἐγκειρημάτων, ἅτινα ἔλαβον χώραν ἐν τῇ ἠπειρωτικῇ Ἠκστρατείᾳ, ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου μέχρι τῆς νικηφόρου προελάσεως τῆς μικρᾶς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ στρατηγοῦ Σαπουντζάκη καὶ τῶν μαχῶν τῶν Πετσῶν καὶ τῆς Ἀστροράχης, ἀπὸ τῆς ἐνιοχύσεως τῆς στρατιᾶς Σαπουντζάκη ὑπὸ τὴν Μεραρχίαν, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιθέσεως τῆς 7ης Ἰανουαρίου, καὶ ἀπὸ τῆς ἀνοθέσεως τῆς ἀρχηγίας τῶν ἐν Ἠπείρῳ ἑλληνικῶν στρατευμάτων εἰς τὸν Διάδοχον, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ γενναῖος ἑλληνικὸς στρατὸς εἰσήρχετο νικηφόρος εἰς τὴν πόλιν τῶν βρλίων καὶ τῶν δημοτικῶν ὑπνάτων.

Ὁ ὑποστράτηγος κ. Μοσχόπουλος, Μεράρχης τῆς ἀρχῆς Μεραρχίας, ἤτις περιλαμβάνει τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα τοῦ ἠ-ρ. μετέφερε στρατοῦ, τὸ 8ον, 9ον καὶ 11ον, ἅτινα ὑπέστησαν καὶ τὰς περισσοτέρας ἀπωλείας κατὰ τὴν ἐκστρατείαν, οὐδὲν σημεῖον κοπώσεως προβίβεε εἰς τὴν μορφὴν του, ἤτις μάτην πειράται νὰ καλύφῃ διὰ τῆς προσωπίδος τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ τὴν στρατιωτικὴν νευρικότητα τοῦ γενναίου στρατηγοῦ.

— Ἡ δυναμεῖα προέλασις τοῦ κ. Σαπουντζάκη

—Γενικοὺς γραμμοὺς ποῖα εἶνε ἡ γνώμη σας, στρατηγέ, περὶ ἐν Ἠπείρῳ,ἀρχῆθεν δράσεως τοῦ στρατηγοῦ Σαπουντζάκη;

—Μόνον θαυμασμὸν—ἀπήντησεν ὁ κ. Μοσχόπουλος—δύναμαι νὰ ἐκφράσω διὰ τὴν νικηφόρον προέλασιν τῆς ὀλιγοῦ ἀριθμοῦ στρατιᾶς τοῦ στρατηγοῦ Σαπουντζάκη ἀπὸ Ἄρτης μέχρι τῶν ὀχυρῶν θέσεων, τὰς ὁποίας μέχρι πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου κατεῖχον ὁ Ἑλληνικὸς στρατός.

Ὁ στρατηγὸς Σαπουντζάκης ἠγούμενος ὀλιγαριθμίου ἀνδρῶν καὶ ἀσημάντου πυροβολικοῦ εἶνε ἄληθες ὅτι κατόρθωσε νὰ κυριεύσῃ τὴν Πρέβεζαν, ἤτις ἦτο μία πόλις ὀχυρὰ, τὴν Φιλιππιάδα, νὰ νικήσῃ πολυάριθμος μάχας ἐν Γομιτσίῳ, Κιάφᾳ, Πέντε Πηγαδίοις καὶ Ἀστροράχῃ καὶ πρὸ παντὸς νὰ ἀπόσπασῃ τοὺς Τούρκους ὀχυρωτάτων θέσεων καὶ νὰ καταλάβῃ ὀλόκληρον τὴν Ἠπειρον ἐν τῷ σωμάτι, ἀνεκτὸν τὴν ἐκστρατείας αὐτοῦ πρὸ τῶν πυροβολείων τοῦ Μπιζανίου καὶ τῶν πυροβολείων καὶ ἄλλων ὀχυρῶν θέσεων, αἵτινες ἀπετέλουν στήριγμα καὶ ἐφεδρικὴν ἐνίσχυσιν τῶν κεντρικῶν πυροβολείων τοῦ Μπιζανίου, τῆς Ἀστροράχης, Πλάσσα, Σαδοδίστας, Δουρούτη, Τσούκα, Ἀγ. Νικολάου, ὡς καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀρ.750 καὶ 640 ὑψομάτα κατὰ τὸ Ἄνω Θωριακίκη. Ἡ ἔνωσις τῶν ἕνα πυροβολεῖα, χωρὶς καὶ ἀχρεῖαι θέσεις καστοχῆς τῶν ἐχθρικῶν στρατευμάτων προηγεῖζοντο ὑπὸ συρματοπλεγμάτων—ἰδίως πρὸς τὸ μέρος τῆς Καστρίτσας—ταχυπκάτων, βόμβων, χαραδρῶν, λιθοβόλων, ὑπονόμων καὶ ἑλῶν κειμένων ἐκατέρωθεν τῆς πρὸς τὰ Ἰωάννινα σερούσης ὁδοῦ.

Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ στρατηγοῦ Σαπουντζάκη, ἐπαναλαμβάνω, νὰ κατορθώσῃ τοιούτης σημασίας προέλασιν δι' ὀλιγίστων δυνάμεων καὶ ἀ ἐπιτύχῃ τὴν καταβλῶν ἐχθροῦ διαθέτοντος κεῖλικὰς δυνάμεις καὶ πυροβολικὸν ἀνωτέρον τῶν ἰδικῶν του δὲ ἐν εἴδει κεινὸν ἔργον καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ γίνῃ παραδειγματικὴ αὐτοῦ ὑποδεῖξις καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Ἡ ἐπιμονὴ τῆς κατὰ μέτωπον ἐπιθέσεως

«Ὅταν μετὰ τὴν μετάβασιν ἐν Ἠπείρῳ τῆς 2ας Μεραρχίας, διετάχθην νὰ μεταβῶ εἰς τὰς Μεραρχίας, ἀκολουθῶν καὶ ἐγὼ μετὰ τῆς ἑῆς Μεραρχίας—συνεχίζει ὁ στρατηγὸς κ.Μοσχόπουλος—μετέβην εἰς συνάντησιν τοῦ στρατηγοῦ Σαπουντζάκη ὅπως συνεννοηθῶ αὐτοπροσώπως μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς προσεχοῦς στρατιωτικῆς συνεργασίας ἡμῶν. Ὁ στρατηγὸς Σαπουντζάκης, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεντεύθην ἐν Φιλιππιάδι, μοὶ ἐξέθεσε τὴν γνώμην τὴν ὁποίαν εἶχε προκειμένου μετ' ὀλίγον καὶ ἐνεργηθῇ γενικὴ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Μπιζανίου, ἐπέμενε δὲ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν κατὰ μέτωπον ἐναντίον τῶν πυροβολείων τοῦ Μπιζανίου, ἐπίθεσιν.

Ταῦτα ἔλεγεν ὁ στρατηγὸς Σαπουντζάκης, ἐνῷ ἀκόμη δὲν εἶχον ἐνισχυθῆ αἱ δυνάμεις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ διὰ πυροβολικοῦ πολιτοστικοῦ καὶ πεδινοῦ. Πλὴν, τὴν γνώμην τοῦ στρατηγοῦ Σαπουντζάκη εὐθὺς ἀμέσως ἀντέκρουσα, διότι ἔναν πρὸ ἔτους εἶχον μεταδῆ ἐν Ἄρτῃ χάριν τῆς στρατολογίας τῆς κεριοχῆς—τότε, ὅτε ὡς ἐνδιαιτῶνὶ ἡ Γοῦρκία ἐπεστρατεύετο—ἐμελέτησα ἐπισταμένως τὸ ζήτημα τῆς ἐπιθέσεως Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐναντίον τῆς Ἠπείρου καὶ εἰδικότερον τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἐκ τῶν ἐ πογρεικῶν ἐκείνων μελετῶν μου, ἤλθον εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ Ἰωάννινα ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀλωσθῶν ἄλλως, ἢ διὰ κυκλωτικῆς κινήσεως καὶ μάλιστα—λόγῳ τῶν ἐδαφικῶν πλεονεκτημάτων ἅτινα παρουσιάζουν τὰ ἐκεῖ ὀχυρωματα—πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῶν πυροβολείων τοῦ Μπιζανίου. Οὕτω, ἐξήγησα τότε εἰς τὸν στρατηγὸν τὸ δυσχερὲς καὶ σχεδὸν ἀκατόρθωτον τῆς κατὰ μέτωπον προελάσεως καὶ ἐπέμεινα ὑποδείλων μαλίστα καὶ λεπτομερῆ δεσκὸ τὸ τρόπο τῆς ἐπιθέσεως, ὅπως αὐτὴ ἐνεργηθῇ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέσῳ Δωδώνης καὶ Πλάσσα, ἀ' ἐπιθέσεως ἐναντίον τῶν πυροβολείων καὶ ὀχυρωμάτων τῆς Τσούκας καὶ τοῦ Ἀγ. Νικολάου. Τοσαύτην δὲ πίστιν εἶχον ὅτι ἡ ἐπίθεσις αὕτη, διὰ καταπλεκτικῆς κινήσεως, ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ἐνεργουμένη θὰ ἐπέφερε τὴν ἐκπόρθησιν τοῦ Μπιζανίου, ὥστε διὰ παντὸς τρόπου, προσεπάθησα τότε νὰ πείσω τὸν στρατηγὸν Σαπουντζάκη,ὅπως ἀποδεχθῇ τὸ σχέδιόν μου.

Ὁ στρατηγὸς μαλέτησε τὴν ἐκθεσίν μου,τὴν μόνον εἰς ἐπαινον περιωρίσθη, ἀρκεσθεὶς νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ πάλιν ὅτι μόνον κατὰ μέτωπον πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ ἐπίθεσις.

— Ἡ ἐπίθεσις τῆς 7ης Ἰανουαρίου

«Τὴν ὅην Ἰανουαρίου — ἐξακολουθεῖ λέγων ὁ ὑποστράτηγος κ. Μοσχόπουλος— λαμβάνω διαταγὴν ἐκ τοῦ Στρατηγείου Φιλιππιάδος, νὰ ἀναλάβω τὴν ἀρχηγίαν δύο Μεραρχιῶν,αἵτινες κατεῖχον τὸ ἄκρον δεξιὸν καὶ δ' αὐτῶν ἐνεργήσω τὴν ἑπομένην ἀπὸ τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν, ἐπίθεσιν, ἵνα διευκολύνω τὸ κέντρον νὰ κτυπήσῃ τὴν ἐχθρὸν μετωπικῶς, ὅπως ὁ στρατηγὸς Σαπουντζάκης δὲν ἔπαυε νὰ ὑποστηρίζῃ.

Δ' ἐσπέρας ἠθέλησα διὰ τῶν δυνάμεων τῶν δύο μεραρχιῶν, ὡς καὶ τοῦ ἀνεξαρτήτου Σωντάγματος τοῦ Πολυμενεκοῦ νὰ προσβάλω πλευρικὰς τὴν γραμμὴν Καστρίτσης—Κοτσελὶ, ἵνα τὸ κέντρον προελάσῃ μέσῳ Δύγοῦ καὶ Μικροῦ Δύγοῦ ἐναντίον τοῦ Μπιζανίου. Πλὴν τὴν ἑπομένην, τὴν πρωϊαν τῆς 7ης Ἰανουαρίου, συνέστησα ἀποδεικτικὰ ἐκ τριαχιλίων εὐζώνων, τοῦς ὁποίους ἐνίσχυσα διὰ τεσσάρων λόχων ἐφεδρικοῦ πυροβολικοῦ.

Τὸ μικτὸν τοῦτο ἀπόσπασμα διέταξα νὰ βαδίσῃ ἐναντίον τῆς ἐχθρικῆς γραμμῆς Καστρίτσης — Κοτσελί. Ἡ γενναία φάλαγξ προελάσασα ὁρμητικῆ, ἀκάθεκτος, ἐντὸς δύο καὶ ἥμισυ ὡρῶν ἐξετόπισε τὸν ἐχθρὸν ἐκ τοῦ Λοζέτσι, τὸ ὁποῖον καὶ κατέλαβε. Τὸ χωρίον τοῦτο ὑπερῆσπιζε τουρκικὴ φάλαγξ ἀποτελουμένη ἐκ τριχιλίων ἀνδρῶν, ἐξ ὧν ἕνα τῶν χιλίων διακοσίων ἐφενδήσαν. Τὸ μικτὸν ἀπόσπασμα τῶν 1ου ἐλα δυνάμεων ἔφθασεν εἰς ἀπόστασιν 1500 μέτρων ἀπὸ τῶν συρματοπλεγμάτων τῆς γραμμῆς Κοτσελίου—Μπιζανίου.

Ἐξ ἄλλου ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου φαλαγγάρχης τῶν εὐζώνων ἀντεσυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ Ἰωάννου, μετὰ δυνάμεως δισχιλίων εὐζώνων ἔφθασεν εἰς ἀπόστασιν 800 μέτρων ἀπὸ τῶν συρματοπλεγμάτων, τὸ δὲ ἀνεξάρτητον σύνταγμα τῶν Κρητῶν ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Συνανιώτην κατέλαβε τὸ Λεσενά.

— Διατί ἀπέτυχεν ἡ ἐπίθεσις

«Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην— ἐξακολουθεῖ ὁ Μέραρχος Μοσχόπουλος— λαμβάνω διαταγὴν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου νὰ συστρατῆσω τὴν ὁρμὴν τῶν ἐμοῦ στρατευμάτων καὶ νὰ τηρήσω τὰς θέσεις τὰς ὁποίας ταῦτα, μέχρις ἤτις στιγμῆς ἐκείνης κατέλαβον. Τὰς θέσεις ἐκρατῆσα συρσύνας πρὸς τὴν διαδεδομένην μοι διαταγὴν, πλὴν εὐθὺς ἀμέσως ἀντελήφθην ὅτι ἡ ἐπίθεσις, ἤτις ἐκόπη τὴν κατὰ μέτωπον προέλασιν καὶ ἔχοδον, εἶχεν ἀποτύχει διότι παρ' ὅλας τὰς ἐπιτυχίας τοῦ μικτοῦ ἀποσπάσματος τοῦ ἀριστεροῦ, τὸ κέντρον μόλις εἶχε προχωρήσει μέχρι τοῦ Δύγοῦ ἔνθα καὶ ἐστάθη. Ἡ βραδεῖα αὕτη προέλασις τοῦ κέντρου, ἐπέφερε τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπιθέσεως. Ἐκ τῶν ὑπ' ἐμὲ δυνάμων 1800 ἄνδρες ἐτέθησαν ἐκτὸς μάχης ἐξ ὧν οἱ 18 ἀξιωματικοί.

Τὸ 8ον σύνταγμα ἀπώλεσεν 800 ἄνδρας τὸ δὲ 9ον καὶ 11ον ἀμ.ὰ 400 ἄνδρας.

Ἐκ τῶν ἐχθρῶν, ἐμετρήσαμεν 1800 πτώματα. Αἱ δύο δυνάμεις τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων,κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦσαν 40 χιλιάδες.

— Ἀφαξὲς τοῦ Διαδόχου

«Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν αὐτὴν, εἰχομεν τὴν ἀρέξιν τοῦ Διαδόχου. Ὁ Στρατάρχης, εὐθὺς ἀμέσως, αὐτόστης τῆς καταστάσεως, ἐμελέτα τὰ πράγματα πρόθεν μετὰ καταπληκτικῆς ὄντως ταχύτητος εἰς τὴν μετατόπισιν, ἐπὶ τὸ τεχνικότερον διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς βολῆς, τῶν ἡμετέρων πυροβόλων, ἀνεργομένων εἰς 80, ἐξ ὧν τὰ 12 τοπομαχικὰ βραδυβόλα, τὰ δ' ἐπίλοιπα πολυβόλα, συνεπλήρωνε τὰ κενὰ τῶν σωμάτων, δίκειμε τροφὲς, ἐνδύματα, ὑπόδηση καὶ πανοπτοιήσεως ἐζήτησε τὰ ἐνισχύσῃ τὴ ὀθικὸν τοῦ στρατοῦ, τὸ ὁποῖον εἶνε θαυμαστὸν τοῦτο, πάντοτε παρίμενεν ἀναλλοίωτον.

Ἐπίσης ὁ Διάδοχος, κατεκόλασεν ὁδοὺς ἐπὶ ὁρέων ἀπροσίτων, ὅπως βέλθωσιν αἱ Μεραρχίαι καὶ διὰ σχοινίων ἀνεβίβασεν ἐπὶ τῆς ὀθηλοκρήμνου χαίτης τῆς Ἀστροράχης τοπομαχικὰ πυροβόλα ἐν 15,0 ἐξ ἑκείνων, ἅτινα εἶχεν ὁ στρατηγὸς Σαπουντζάκης συγκεντρώσει ἐν Κανέτσε.

Τῶν 19ην Φεβρουαρίου τὰ πάντα εἶχον προετοιασθῆ διεβιόσθη δὲ παρὰ τοῦ Γενικοῦ στρατηγείου διαταγὴ, ὅπως ἡ μαζῶν μερὶς τῶν στρατευμάτων ἐκ δεξιῶν ἀπὸ δεξιοῦ καὶ τοῦ κέντρου μετατοπισθῶσι νύκτωρ καὶ καταλάβωσι θέσεις ἐπικαίρους εἰς τὸ ἀριστερόν. Τὰς δυνάμεις ταύτας ἀναργομένας εἰς 23 χιλιάδας ἀνδρῶν, 6 ὀρειβατικὰς πυροβολαρχίας καὶ 4 1/2 λόχους μηχανικοῦ, ὁ Διάδοχος ἔθεσεν ὑπὸ τὰς διαταγάς μου, εἰς ἃς δὲ ἔλαχον ὁ λαχὼν καὶ ἡ τιμὴ νὰ ἐνεργήσω τὴν γενικὴν ἐπίθεσιν πρὸς ἐπόρθησιν τῶν Ἰωαννίνων.

— Ἐπίθεσις ἐπιβρουσὰ ὀφιμμῶν

«Ὁ Διάδοχος ἔμα τῇ ἀρέξει του ἐνθιλιπιάδι συνηντήθη μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Σαπουντζάκη καὶ ἔζήτησε παρ' αὐτοῦ πληροφορίας ἐπὶ τῆς καταστάσεως. Ὁ στρατηγὸς ἐξέθηκε πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζε περὶ τῶν ἡμετέρων καὶ ἐχθρικῶν θέσεων, προτὲτ δὲ διεξέσεις Ἀλνὰ καὶ τὴν ἔκθεσιν τὴν ὁποίαν τὸ εἶχον ὑποδείλει, περὶ κυκλικῆς ἐπιθέσεως ἐναντίον τῶν Ἰωαννίνων ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ τὸ παραπάξεως τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων.

Ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη ὁ Διάδοχος ὑπόκωθη τὴ σχέδιόν μου ἐκείνο καὶ ἀνέθηκεν εἰς ἐμὲ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Οὕτω, τὰς ἐμπιστοσύνας μοι 23 χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ τὸ ὀρειβατικὸν πυροβολικὸν διένειμον εἰς τρεῖς φάλαγγας, ἅτινας ἐνίσχυσα διὰ σχετικοῦ πυροβολικοῦ καὶ 1 1/2 λόχου μηχανικοῦ ἑκάστην.

Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιθέσεως ἡ 1η φάλαγξ ἐδάβισε κατὰ τὴς ἐχθρικῆς γραμμῆς Φωμιαχίστ, Μανωλιάσσα—κατὰ μέτωπον—καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν Πεδιάδα καὶ Ἀγ. Νικόλαον.

Ἡ 2α φάλαγξ ἐδάβισεν ἐναντίον τῆς στενωποῦ τῆς Μανωλιάσσας, ἡ δὲ 3η διὰ τὴς Ὀλίτσικας (Τομάρου) ἐναντίον τῶν Μπουγοσῶν, Πλάσσα καὶ Ἀγ. Νικολάου.

Ἡ ἐπίθεσις ὑπῆρξεν ἀπάθεκτος. Οἱ στρατιῶται ἀλαλιάζοντες ἐπέκειτο ἐναντίον τῶν ἐχθρικῶν χαρακωμάτων, ἅτινας συνέτριζον καὶ ἐπέσπον ἐν τῇ ὁρμῇ τῆς προελάσεώς των. Τὰ σώματα, ἠναγκάσθησαν νὰ βέλθωσι 16 χαράδρας καὶ νὰ ἀνέλθωσιν 16 συνεχεῖς λοφοσειρὰς, πρὸ ἑκάστης δὲ ἐξ αὐτῶν συνήντων μάχην, βάσει τὸ ἔχθρὸς ἠτο χαρακωμένος καὶ ἐκθέτων ἐκτὸς πολυβόλων καὶ πυροβόλων.

Ἐν τῇ 1ῃ π. μ. ἐκυρίευσεν τὴν Τσούκα καὶ τὸν Ἀγ. Νικόλαον. Οἱ Τοῦρκοι πανικόβληροι ἤρχισαν νὰ ἐγκαταλείπωσι τὰς θέσεις των. Ὅταν ὅμως εὐζωνικὰ τάγματα κατέλαβον διὰ τὴς λόγχης τὸ Δουρούτη καὶ τὴν Ραφάτσαν, ὁ ἀγὼν ἀνῆκε πλέον εἰς ἡμᾶς. Εἰμεθα νικηταί! Αἱ δυνάμεις μας ὑπόσῳ βέθεσεν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιθέσεως τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου ἦσαν 34 χιλιάδες.

Οἱ Τοῦρκοι ἀνέχρονσε εἰς 30 χιλιάδας καὶ ἐπέθεσαν 130 τηλεβόλα, βραδυβόλα.

— Ἡ ἀποδίδεις τῶν Ἀγ. Σαράντα

«Τὸ «Ἔθνος» τῆς Ρώμης—εἴπομεν πρὸς τὸν Μέραρχον Μοσχόπουλον—ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ, ἀποκαλύπτει ὅτι φάλαγξ ἐκ 15 χιλιάδων Ἑλλήνων στρατιωτῶν ἀπεβίβασθη εἰς Ἀγ. Σαράντα καὶ βαδίσασα ἐναντίον τῶν Ἰωαννίνων ἐπλαμβάνόκόπτησε τὰς Τουρκικὰς δυνάμεις καὶ ἐξεπόρθησε τὸ φρούριον τοῦ Μπιζανίου. Ἐπίσης τὸ